

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7043,65-rocznica-zbrodni-na-167-zolnierzach-NSZ-Zywiec-19-wrzesnia-2011.html>

27.03.2026, 08:25

65. rocznica zbrodni na 167 żołnierzach NSZ - Żywiec, 19 września 2011

19.09.2011

19 września 2011 r. w Żywcu odbyły się uroczystości, upamiętniające 65 rocznicę zamordowania przez funkcjonariuszy UB 167 żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych ze zgrupowania „Bartka”, działającego w beskidzkich lasach.

Zgrupowanie VII Okręgu NSZ, dowodzone przez kpt. Henryka Flamego ps. „Bartek”, było największym w Beskidach oddziałem antykomunistycznej partyzantki, skupiającym w szczytowym momencie blisko 400 żołnierzy. Oddział został rozbity, gdy Urząd Bezpieczeństwa wprowadził w jego szeregi swoich agentów. Dzięki nim we wrześniu 1946 r. 167 żołnierzy NSZ zostało – pod pretekstem ewakuacji na Zachód – wywiezionych ciężarówkami z okolic Wisły i Szczyrku. Żaden z nich nie dotarł za granicę, żaden nie powrócił w Beskidy. Prawdopodobnie wszyscy zostali wymordowani na Opolszczyźnie.

Miejsca tamtej zbrodni do dziś nie odnaleziono. Żaden z wywiezionych wówczas żołnierzy nie ma swej mogiły, jednak pamięć o nich jest wciąż żywa. Świadczy o tym także żywiecka uroczystość, upamiętniająca tamtą tragedię. Uczestniczyli w niej parlamentarzyści, przedstawiciele władz samorządowych województwa śląskiego, powiatu żywieckiego i miasta Żywca, a także liczna grupa kombatanów oraz młodzieży szkolnej. Nie zabrakło również reprezentacji katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej.

Uroczystość rozpoczęła się od mszy św. odprawionej przez biskupa Tadeusza Rakoczego w kościele Świętego Krzyża w intencji wszystkich zamordowanych żołnierzy. Później, w przemówieniach podczas okolicznościowego spotkania w Miejskim Centrum Kultury, wielokrotnie przypomniano tamte wydarzenia. „Zamordowano rzeszę wspaniałych, młodych Polaków, najwierniejszych i najbardziej odważnych synów tej ziemi. Jesteśmy im winni naszą pamięć i wdzięczność, bo to między innymi dzięki ich poświęceniu i ofierze żyjemy dziś w wolnej Polsce” – mówił wzruszony Władysław Sanetra, prezes podbeskidzkiego zarządu Związku Żołnierzy NSZ.

Także Andrzej Drogoń, dyrektor katowickiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej, podczas swego wystąpienia podkreślił znaczenie kultywowania pamięci o Żołnierzach Wyklętych. Wyraził też wdzięczność władzom i społeczności Żywca za odsłonięty 5 lat temu pomnik zamordowanych żołnierzy ze Zgrupowania „Bartka”. - Ci ludzie, których pamięć dziś przywołujemy, nie mają swych mogił i tym bardziej z wielką czcią i pieczołowitością winniśmy chronić takie symbole, jak ten pomnik. On nie tylko ocala pamięć o tamtych bohaterach i tamtych czasach, ale także przypomina o wartościach, które im przyświecały: umiłowaniu prawdy, poszanowaniu wolności i poświęceniu dla Ojczyzny. W dzisiejszych czasach trzeba przypominać i upamiętniać bohaterów, którzy żyli i ginęli w imię tych właśnie wartości – stwierdził dyrektor Andrzej Drogoń.

Żywiecka uroczystość zakończyła się pod pomnikiem zamordowanych żołnierzy ze Zgrupowania „Bartka”. Tam po Apelu Poległych i salwie honorowej uczestnicy spotkania złożyli wiązanki kwiatów.

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)

U nóg twych kładę; o żalosna wdowo
Polskiego ludu! O Matko w żalobie
Tych, co śpią w krwawym pochowani grobie
I tych – co wierzą, że wstaniesz na nowo!

(Juliusz Słowacki)

ZAPROSZENIE

foto #1

foto #2

foto #3